

Den första brandautomobilen gjorde sitt intåg i Göteborg, år 1914 då den inköptes .

För att beskriva denna händelse är följande text hämtad ur boken...

"Från tornvaktare till modern räddningstjänst"

av Bertil Söderberg

Automobilen gör sitt intåg

Något av det första som Ekstedt gjorde som chef var att ta upp frågan om brandkårens automobilisering redan 1910.

Ett stort och noggrant planeringsarbete genomfördes innan den första bilen sattes i utryckningstjänst 1914. Man kan nog lätt föreställa sig att detta arbete var 1910-talets stora fråga trots första världskrigets utbrott och därmed krigsorganisation för brandkåren.

Den 27 maj 1914, bara några veckor innan första världskriget bröt ut, körde en skinande röd automobil sin jungfrutur på Göteborgs gator. Det var inte en vanlig bil utan stadens första brandbil som givetvis väckte stor uppmärksamhet. Göteborgstidningen skildrade händelsen under rubriken:

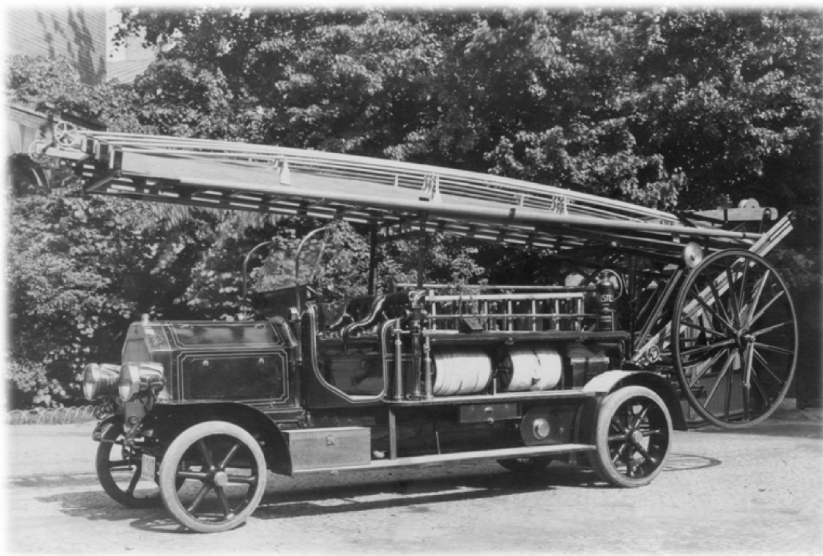
Göteborgs brandbil äntligen här

"Vagnen har provkörts och befunnits hålla måttet i alla avseenden. Den fick ju ett ordentligt elddop då den ännu omonterad kördes från Scania Vabis verkstäder i Malmö och hit landsvägen mitt i vintras då väglaget är som allra uslast. Den stod ut med detta prov med glans och visade sig sedan under en del provturer här kunna klättra som en stenget i våra branta backar, ehuru den då belastades med sju ton. Som den är nu, t.o.m. sedan den försetts med utrustning och besättning, kommer den icke upp i mer än mellan fyra och fem ton. Vad hastigheten beträffar visade det sig vid den förstnämnda provningen här, att man körde från huvudbrandstationen till kullagerfabriken på nio minuter.

Efter monteringen och före leveransen har den provkörts i Stockholm i närvaro av brandchefen. Vagnen skall enligt leveranskontraktet kunna göra 4,5 mil i timmen, men löjtnant Ekstedt försäkrade att man under provturen på Ladugårdsgårde säkert varit uppe i 6 mil. Det gick undan, så att en del herrar, som inbjudits att vara med om provet, bevekande anhöllo att få stiga av.

Den smäckra brandstege, som monterats på vagnen, kan med ett par enkla handgrepp bröstras av och sedan med lätthet firas in i gårdar eller språng där den kan behövas. Den reses med handkraft, men tack vare goda

utväxlingar går detta med stor hastighet. Den är visst, utdragen i hela sin längd, 25 meter. Bilen har nu placerats å huvudbrandstationen, där den utrustas och där brandmanskpet kommer att flitigt övas i den speciella gymnastik, som fordras för att den skall komma till sin fulla nytta... Hela vagnen, sådan den igår levererades här vid järnvägsstationen, kostar 20.000 kr. Brandkåren har nu ytterligare ett anslag på 23.000 kr till den nästa. Den är emellertid ännu icke beställd."

Den första brandautomobilen, en Scania Vabis

Den avbröstbara stegen hade, genom en uppfinning av kårens verkmästare, byggts om så den kunde manövreras på gårdar som inte var större än 16 kvadratmeter.

Man hade nu fått möjlighet att snabbt kunna få upp en stege inne på gårdar för livräddande insatser.

Måndagen den 15 juni 1914 var en stor dag för Göteborgs brandkår då den första brandautomobilen togs i utryckningstjänst.

Bilen skulle endast medfölja vid stor utryckning och då köras först i släckningståget, följt av personvagn och materiellvagn. Besättningen utgjordes, förutom chauffören, av brandchefen, 1 underbefäl, 1 förman, ordonansen, vattenledningsman samt 6 man.

Vid larmsignal skulle bilen omedelbart sättas igång av befälhavaren för stationsvakten. För att förvissa sig om att bilen fungerade infördes dagliga igångsättningsprov, under kontroll av daghavande stationsbefälet var dag kl 9 fm, 2 em och 9 em.

Nu väntade personalen med spänning på det första larmet med bilen. det var till Dicksonska Stiftelsen på södra Allégatan. Det visade sig nu, som väntat, att hästarna inte kunde matcha brandbilen. En bra referens

fick man vid larmet på eftermiddagen den 17 juli kl. 18.43 från brandskåpet på Ånäsvägen 13. Bilens körtid var 6,5 minuter och personvagnens 11,5 minuter. Bilen var således nästan dubbelt så snabbt på plats som det hästdragna fordonet.

Med bilens förträfflighet beslöt stadsfullmäktige påföljande år att samtliga hästdragna brandfordon skulle utbytas mot 15 brandautomobiler, vilket skulle vara genomfört 1918.

Först i augusti 1919 blev kåren helt automobiliserad.

Den helt motoriserade vagnparken utanför Huvudstationen 1920

[Åter artiklar/texter](#)